

RENS, Jef (eigenlijk Joseph) (Boom 1 augustus 1905 – Elsene 27 september 1985).

Groeide op in een bescheiden arbeidersgezin: zijn vader was een diamantbewerker afkomstig uit Rotterdam. Hij liep school tot zijn vijftiende jaar en werkte daarna als ongeschoold arbeider: eerst in de Antwerpse haven, vervolgens in de automobielfabriek van Minerva, ten slotte, na een periode van werkloosheid, als leerling-klover in de diamantsector. Tegelijk schoolde hij zich 's avonds bij door zelfstudie. Na het behalen van zijn humanioradiploma voor de Centrale Examencommissie in 1925, bekwam hij de licenties in de sociale wetenschappen (1929) en in de economie (1930) aan de Université libre de Bruxelles. Van 1931 tot 1933 was hij redacteur bij het **Nationaal Instituut voor Radio-omroep (NIR)**. Met een beurs van de Humboldt-universiteit studeerde hij ondertussen te Frankfurt (1931-1932), waar hij de cursussen van **Hendrik de Man** over sociale psychologie volgde. In 1935 promoveerde hij te Brussel met een kritische analyse van de sociale grondslagen van het nationaal-socialisme.

Vanaf 1933 begon hij zijn carrière in de socialistische vakbeweging: eerst als redacteur en propagandist van het Plan van de Arbeid, vervolgens als secretaris van de Syndicale Commissie (1936), adjunct algemeen secretaris (1939) en algemeen secretaris van het Belgisch Vakverbond (1941-1944). Tegelijk onderhield hij nauwe contacten met het politiek milieu: in 1937-1938 was hij adjunct-kabinetschef van **Paul-Emile Janson**, en in 1938-1939 kabinetschef van **Paul-Henri Spaak**. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was Rens te Londen adviseur van de Belgische regering en algemeen secretaris van de Belgische Commissie voor de Studie van de Vraagstukken van de Naoorlog. Na 1944 bouwde hij een internationale syndicale carrière uit als adjunct-secretaris-generaal van het Internationaal Arbeidsbureau te Genève (tot 1965). Het einde van zijn rijk gevulde loopbaan bracht hij door in België. Hij bekleedde onder meer het voorzitterschap van de Nationale Arbeidsraad (1966-1980), van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid (1965-1968) en van de Adviserende Raad voor Ontwikkelingssamenwerking (1968-1972).

De plaats van Rens in de V.B. was eerder bescheiden, maar niet zonder belang. Hij zat in de redactie van het maandblad *Schakels* en in 1929 behoorde hij samen met Maurits Naessens en Frans Detiège tot de stichters van het socialistisch studententijdschrift *Menschen*. Als socialist was hij een sympathisant van Herman Vos en hij heeft mede de opname van Vos in de top van de Belgische Werkliedenpartij (BWP) en later in de hoogste regeringskringen mogelijk gemaakt. Als kenner van het nationaal-socialisme nam hij na 1933 meermaals stelling tegen de antidemocratische evolutie van het Vlaams-nationalisme. In 1937 maakte hij ook deel uit van het beschermcomité van het eerste Vlaamsch Socialistisch Congres.

WERKEN: *Het fascisme in Vlaanderen*, 1936; – ‘De hedendaagse sociale stroomingen in Vlaanderen’, in *Verslag van het Vlaamsch Socialistisch Congres*, 1937, p. 139-149; – *Ontmoetingen 1930-1942*, 1984.

LITERATUUR: J. Florquin, *Ten huize van...*, VI, 1970; – H. Fayat, ‘In memoriam Jaf Rens’, in *Socialistische Standpunten*, nr. 6 (1985), p. 69-71; – J. Girard, ‘Jef Rens. Un homme qui dit oui’, in *Revue générale*, nr. 4 (1988), p. 37-47; – W. Ugeux, ‘Jef Rens’, in *Nieuw Biografisch Woordenboek*, II, 1990.

MIEKE VAN HAEGENDOREN* EN RIK HEMMERIJCKX